

С. С. Лисенко

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ
РЕГУЛЮВАННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ ТОРГІВЛІ**

Монографія

*За загальною редакцією кандидата юридичних наук, доцента
Дурнова Євгена Сергійовича*

Київ
2018

УДК 346.26:339.1

Л 63

Рекомендовано до друку Вченою радою
Науково-дослідного інституту публічного права
(протокол № 2 від 28.02.2018 р.)

Рецензенти:

Дрозд Олексій Юрійович – провідний науковий співробітник відділу організації науково-дослідної роботи Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент

Лазур Ярослав Володимирович – декан юридичного факультету Ужгородського національного університету, доктор юридичних наук, доцент

Лисенко С. С.

Л 63 Адміністративно-правове регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі : монографія / С. С. Лисенко ; за заг. ред. С. Є. Дурнова. – Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 176 с.

ISBN 978-966-916-463-6

Монографію присвячено адміністративно-правовому регулюванню підприємницької діяльності у сфері торгівлі. З точки зору адміністративного права розкрито поняття та зміст адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності, а також відповідальність, яку передбачено за порушення законодавства у сфері торгівлі. Досліджено принципи, форми і методи адміністративної діяльності публічної адміністрації. Проаналізовано зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності. Сформульовано практично-прикладні рекомендації для подальшого розвитку українського законодавства щодо адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, практикуючих юристів, та для всіх, хто цікавиться проблематикою зазначеної теми.

УДК 346.26:339.1

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
-------------------	----------

РОЗДІЛ 1

ЮРИДИЧНА ПРИРОДА

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ.....	7
---	----------

- 1.1. Поняття та зміст адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі7
- 1.2. Адміністративно-правовий статус публічної адміністрації, яка здійснює регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі21
- 1.3. Принципи діяльності публічної адміністрації щодо адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі35

РОЗДІЛ 2

ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ.....	55
---	-----------

- 2.1. Форми і методи адміністративної діяльності публічної адміністрації у сфері торгівлі55
- 2.2. Адміністративна відповідальність у сфері торгівлі80
- 2.3. Адміністративні процедури адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі96

РОЗДІЛ 3.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ.....	116
---	------------

- 3.1. Зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі 116

3.2. Удосконалення законодавства щодо підвищення ефективності адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі	133
--	-----

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	158
--	------------

ВСТУП

Торгівля є основоположним чинником забезпечення людей матеріальними цінностями. Це вид підприємницької діяльності, пов'язаний із процесом обміну товарів, послуг і грошей. Підприємництво є найбільш розповсюдженим видом творчої соціальної корисної діяльності фізичних і юридичних осіб у державах з ринковою економікою. Такий вид діяльності регулюється нормами права, вагоме місце серед яких належить адміністративним.

Предметом адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі є питання легалізації суб'єктів торгівельної діяльності, патентування, ліцензування та сертифікації, захисту прав споживачів, притягнення винних осіб, які порушили правила торгівлі, до адміністративної відповідальності, а також питання антимонопольного регулювання.

Без усякого сумніву, останніми десятиліттями вітчизняним споживачам суб'єкти торгівельної діяльності почали пропонувати більш широкий асортимент якісних товарів. Однак, як показують результати соціологічного опитування та відповідні публіцистичні матеріали, громадяни не задоволені співвідношенням ціни і якості товарів, які їм пропонує вітчизняна торгівля. У багатьох випадках якість товарів є більш низькою, ніж у країнах-учасниках ЄС, а ціна – вищою, крім того непоодинокими є випадки порушення прав споживачів, отруєння людей небезпечними для життя і здоров'я продуктами харчування, завдання травм несертифікованими промисловими товарами.

Актуальність теми дослідження стає більш рельєфною виходячи з нагальної необхідності виконання публічної адміністрацією Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка вимагає у сфері торгівлі проведення численних адміністративно-правових заходів. Провідним серед них є перехід на стандарти ЄС щодо виробництва, транспортування, зберігання і реалізації продукції, сертифікації

промислових і продовольчих товарів, зокрема м'ясомолочних та екологічно чистих продуктів, підняття якості та загалом правової культури обслуговування споживачів у торгівельних закладах.

Окремі питання аналізованої проблематики досліджували також В. Авер'янов, Н. Армаш, В. Басс, В. Бевзенко, Ю. Битяк, Д. Бондаренко, С. Ващенко, О. Волкович, В. Галунько, В. Гаращук, Ю. Гаруст, Л. Грицаєнко, О. Джафарова, О. Дрозд, Є. Дурнов, Д. Журавльов, О. Кашперський, П. Кикоть, О. Клим, Р. Куйбіда, А. Куліш, А. Кухарчук, Н. Лебідь, Д. Мандичев, А. Манжула, П. Петренко, М. Пихтін, О. Плетньов, О. Пономарьов, А. Омельченко, С. Осауленко, О. Осколков, В. Опришко, С. Сідак, В. Сіренко, Є. Соболев, С. Станік, Ю. Фрицький, О. Харитонова, О. Харченко, О. Хамула, І. Черниш, Ю. Шпильова, К. Шкарупа та інші. Проте названі вчені розкрили лише окремі аспекти адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі або аналізували її в більш широкому або суміжному форматі.

Таким чином, незадоволеність громадян співвідношенням ціни та якості у вітчизняних торгівельних мережах, непоодинокі випадки реалізації фізичним і юридичним особам небезпечних або неякісних товарів, необхідність переведення всіх сфер вітчизняної торгівлі на стандарти ЄС, неузгодженість адміністративно-правових актів у цій сфері зумовлюють актуальність дисертаційного дослідження.